

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/127/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813208714
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8813208714.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, na ul. Štefanovičovej č. 4, IČO: 00 585 441, proti žalovanému: Z. A., nar. 07.XX.XXXX, bývajúcemu v T. č. XXX, právne zastúpenému: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s. r. o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, na ul. 1. Mája č. 1246, IČO: 47 245 034, o zaplatenie sumy 199,60 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 12.12.2018, č. k. 5C/437/2013-135 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11.09.2019, č. k. 5C/437/2013-156 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením žalobu žalobcu zamietol. Žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že súd prvej inštancie už vo veci raz rozhodol a žalobe žalobcu vyhovel. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 29.9.2016 č. k. 7Co50/2016-122 rozsudok zrušil a vec zvrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia vyslovil právny názor, že vo veci sa nevyhodnotili dôkazy svedčiace v prospech tvrdení žalovaného ohľadne okolností uzatvárania poisťovej zmluvy. Prvoinštančnému súdu bolo nariadené opätovne prehodnotiť vykonané dôkazy aj v prospech žalovaného a následne rozhodnúť o uplatnenom nároku.

3. V prejednávanej veci išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci po jej vrátení nadriadeným súdom na ďalšie konanie. Skutkové tvrdenia strán sporu sporné nie sú, nakoľko žalobca ako poisťovacia spoločnosť sa k uplatneným prostriedkom procesnej obrany žalovaného a jeho skutkovým tvrdeniam vyjadriť ani nevie, nakoľko z jeho strany došlo iba k uzatvoreniu poisťovej zmluvy so žalovaným. Hodnota sporu neprevyšuje 1.000,- eur, a preto vo veci súd prvej inštancie pojednávanie nenariaďoval a rozhodol v zmysle ust. § 297 písm. b) CSP.

4. Po opätovnom vyhodnotení dôkazov vykonaných v pôvodnom prvoinštančnom konaní bolo zistené, že finančná sprostredkovateľka Z. F. klamala žalovanému a jeho synovi o tom, že poskytnutie úveru X. banky je podmienené uzatretím životného poistenia so žalobcom. Týmto svojim konaním Z. F. úmyselne uviedla žalovaného do omylu.

5. Z odôvodnenia uznesenia OOPZ N. T. zo dňa 07.08.2014 vyplynulo, že Z. F. sa pri svojom výsluchu mala vyjadriť tak, že ohľadom vytvorenia trvalého príkazu nemá žiadne vedomosti, nakoľko k číslu účtu Z. A. nemala prístup, pričom zadávať trvalé príkazy má oprávnenie len prepážkový pracovník banky, ktorý je povinný si pri každom zadaní trvalého príkazu overiť totožnosť klienta. Sama na zadávanie trvalých príkazov nikdy oprávnenie nemala. Z listu X. banky z 30.1.2015 však vyplýva, že trvalý príkaz bol zamestnankyňou pobočky X. banky prebratý práve od finančnej sprostredkovateľky Z. F.. Na základe tohto trvalého príkazu, ktorý zadala Z. F., boli z účtu žalovaného za účelom platenia mesačného poistného na životnú poisťku zrealizované tri platby vo výške po 78,20 eur. Podmienenie získania úveru od X. banky uzavretím životného poistenia v prospech žalobcu žalovaným potvrdila na pojednávaní aj svedkyňa F. A. (manželka žalovaného) a v čestnom prehlásení tiež syn žalovaného Z. A..

6. Vykonané dôkazy tak nielenže spochybňujú, ale priamo vyvracajú pravdivosť výpovede Z. F., ktorá poprela tvrdenie žalovaného, že mu pri sprostredkovaní hypotekárneho úveru X. banky mala podmieniť získanie tohto úveru uzavretím životného poistenia so žalobcom. Pri hodnotení výpovede tejto svedkyne sa vychádzalo aj zo zistenia, že voči nej bolo vedené trestné stíhanie, ktoré bolo neskôr zastavené. Strach z trestného stíhania u tejto svedkyne zrejme odôvodnil nepravdivosť jej výpovede.

7. Podľa ust. § 49a Občianskeho zákonníka právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútkach nerobí právny úkon neplatným.

8. V konaní bolo preukázané, že Z. F., ako finančná sprostredkovateľka uzatvárania poistných zmlúv žalobcu, úmyselne uviedla žalovaného do omylu o podmienosti uzatvorenia hypotekárneho úveru uzavretím aj životného poistenia. Vzhľadom na uvedené je zmluva podľa ust. § 49a Občianskeho zákonníka neplatná. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobcom nepovažoval za dôvodný a jeho žalobu zamietol.

9. Ďalej prvoinštančný súd v zmysle záverov nadriadeného súdu upozornil žalobcu, že pokiaľ finanční sprostredkovatelia, ktorí pre neho sprostredkujú poistenie, podmieňujú uzavretie nejakej zmluvy uzavretím inej zmluvy, napríklad poistnej, ide o klamlivú obchodnú praktiku v neprospech spotrebiteľa. Táto praktika spôsobí nielen neplatnosť takéhoto právneho úkonu, ale môže viesť k prísnej sankcii ukladanej kontrolným správnym orgánom žalobcovi.

10. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP.

11. Proti tomuto rozsudku v spojení s opravným uznesením podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť tak, aby žalovaný bol zaviazaný na zaplatenie sumy 199,60 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania žalobcovi. Ako dôvod uviedol, že nesprávnym procesným postupom súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že po vrátení veci nariadeným súdom na ďalšie konanie nenariadil pojednávanie. Nenariadenie pojednávania bolo odôvodnené tým, že skutkové tvrdenia strán sporné nie sú, nakoľko žalobca ako poisťovacia spoločnosť sa uplatneným prostriedkom procesnej obrany žalovaného a jeho skutkovým tvrdeniam vyjadriť ani nevie nakoľko z jeho strany došlo iba k púhému uzavretiu poistnej zmluvy s ním. S týmto tvrdením nemožno súhlasiť. Sporným stále ostalo platné uzavretie poistnej zmluvy. Skutočnosti týkajúcej sa neplatného uzavretia poistnej zmluvy sú iba ničím nepodložené tvrdenia žalovaného a jeho rodinných príslušníkov, ktoré možno považovať za účelové v snahe vyhnúť sa splneniu svojich záväzkov. Čo sa týka čestného vyhlásenia syna žalovaného, čestné vyhlásenie nie je dôkazom spôsobilým relevantne preukázať tvrdenie v ňom uvedené. Žiadny vykonaný dôkaz priamo nevyvrátil výpoveď svedkyne Z. F.. Tvrdenie žalovaného týkajúce sa uvedenia do omylu zo strany svedkyne nebolo preukázané žiadnym relevantným dôkazom. Pokiaľ ide o trvalý príkaz na platenie poistného vo výške 78,20 eur, tento vôbec nesúvisí s prejednanou vecou. V prejednanom prípade žalovaný uhradil poistné vo výške 99,80 eur pričom sám uviedol, že poistné vo výške 99,80 eur uhradil a sám vytvoril trvalý príkaz na jeho úhradu. Namietal len platnosť druhého trvalého príkazu vo výške 78,20 eur. V konaní vôbec nebol preukázaný úmysel svedkyne uviesť žalovaného do omylu. Je pravdou, že napríklad skutočnosť, že osoba, ktorá žiada o schválenie úveru na bývanie môže získať

výhodnejšie podmienky čerpania úveru, ak má uzavreté životné poistenie. Dokonca žalovaný sám uviedol, že zmluvu o hypotekárnom úvere mal uzavrieť jeho syn, pretože jemu by úver banka neposkytla kvôli dlhom. Uvedené preto odporuje tomu, žeby mal byť žalovaný nútený k uzavretiu poistnej zmluvy, ktorej uzavretie malo byť podmienkou pre poskytnutie úveru na bývanie, keď o úver mal žiadať jeho syn. Čo sa týka ust. § 49a Občianskeho zákonníka, žalobca nie je osobou, ktorá tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Žalobca nemal žiadnu vedomosť o možnom omyle žalovaného a tento omyl nevyvolal. Čo sa týka skutočností, že svedkyňa Z. F. by mala byť finančnou sprostredkovateľkou, ktorá pre žalobcu sprostredkúva uzavretie poistných zmlúv, v tejto súvislosti žalobca dodal, že Z. F. bola zamestnankyňou žalobcu (finančnou poradkyňou) odo dňa 01.08.2004 do 08.03.2011. Poistná zmluva bola uzavretá až 02.09.2012 a ako sprostredkovateľ je v nej uvedený RV.. Za konanie Z. F. žalobca žiadnym spôsobom nezodpovedá. V čase uzavretia poistnej zmluvy už nekonala v mene žalobcu a žalobca o akejkoľvek jej ďalšej činnosti nemal žiadnu vedomosť a ani zo žiadnych doložených dokumentov spojitost' Z. F. s uzavretou zmluvou nevyplýva. Žalovaný riadne uzavrel poistnú zmluvu, ktorej uzavretie mu sprostredkovala oprávnená osoba, t. j. Q. E.. Žalovaný riadne uhrádzal bežné poistné v predpísanej a dohodnutej výške 99,80 eur a v priebehu celého trvania zmluvného vzťahu žiadnym spôsobom neuviedol skutočností, ktoré by akokoľvek spochybňovali jeho skutočný úmysel uzavrieť poistnú zmluvu. Poistná zmluva bola uzavretá riadne a platne a zakladala určité práva a povinnosti tak žalobcovi, ako aj žalovanému.

12. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, 380 a 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s opraveným uznesením, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si svoje náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Vo veci nie je možné stotožniť sa s tvrdením, podľa ktorého postupom súdu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces, ak po vrátení veci nariadeným súdom na ďalšie konanie nebolo nariadené pojednávanie. Ust. § 297 písm. b) CSP umožňuje prejednať vec bez nariadenia pojednávania, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez prísl. neprevyšuje 1.000,- eur. Medzi stranami sporu nebolo sporné samotné uzatvorenie poistnej zmluvy. Spornou zostala len otázka, či tento právny úkon bol uzatvorený platne alebo nie. Posúdenie platnosti akéhokoľvek právneho úkonu je otázkou právneho posúdenia vecí.

15. V danom prípade podľa tvrdení žalovaného, z dôvodu zlej finančnej situácie, na odporúčanie kolegu z práce Z. C., sa skontaktoval so svedkyňou Z. F., ktorá mu mala sprostredkovať predaj rodinného domu a jeho následné odkúpenie synom žalovaného za finančné prostriedky získané z titulu úveru poskytnutého X. bankou, kde ako finančná sprostredkovateľka pôsobila Z. F.. K odpredaju rodinného domu síce došlo, avšak úver pre syna žalovaného vybavený nebol. Po tom, čo svedkyňa Z. F. nevybavila úver pre syna žalovaného, žalovaný vypovedal poistnú zmluvu a jeho syn Z. z úveru poskytnutého S..u, a. s., nehnuteľnosť odkúpil do svojho vlastníctva. Na preukázanie týchto tvrdení žalovaný do spisu predložil kúpnu zmluvu zo dňa 13.08.2012 uzatvorenú medzi ním a spoločnosťou Eurofirma, s. r. o., so sídlom v Nitre, zastúpenou konateľom N. M., kúpnu zmluvu zo dňa 22.11.2013, uzatvorenú medzi N. M. a synom žalovaného a uznesenie Okresného riaditeľstva policajného zboru odboru kriminálnej polície H. zo dňa 25.03.2014. Aj keď uznesením zo dňa 25.03.2014 bola vec týkajúca sa podozrenia z trestného činu podvodu odmietnutá, v odôvodnení tohto rozhodnutia sa uvádzajú vyjadrenia N. M. a P. B. U. popisujúce úlohu Z. F. pri odpredaji nehnuteľnosti a vybavovaní úveru pre syna žalovaného. Tieto právne významné listinné dôkazy, ktoré boli oboznámené na pojednávaní konanom dňa 27.08.2015, potvrdzujú tvrdenia žalovaného o tom, že cieľom jeho stretnutia s Z. F. nebolo uzatvorenie poistných zmlúv pre neho a syna, ale zabezpečenie odpredaja nehnuteľnosti žalovaného a získanie úveru za účelom spätného odkúpenia nehnuteľnosti synom žalovaného.

16. Vo vzťahu ku svedkyňi Z. F. žalovaný na spochybnenie pravdivosti jej vyjadrení predložil uznesenie Obvodného policajného zboru N. T. zo dňa 07.08.2014 a list X. banky zo dňa 30.01.2015. Podľa odôvodnenia uznesenia zo dňa 07.08.2014 Z. F. sa vyjadriala, že ohľadom vytvorenia trvalého príkazu nemá žiadne vedomosti, nakoľko k číslu účtu Z. A. nemala prístup, pričom zadávať trvalé príkazy je

oprávnený len prepážkový pracovník banky, ktorý je povinný si pri každom zadaní trvalého príkazu overiť totožnosť klienta. Ona sama na zadávanie trvalých príkazov nikdy oprávnenie nemala. Na strane druhej X. banka v liste z 30.01.2015 potvrdila, že trvalý príkaz bol zamestnankyňou pobočky X. banky bol prebratý od finančnej sprostredkovateľky pani Z. F.. Na základe tohto trvalého príkazu predloženého Z. F. boli z účtu žalovaného za účelom platenia mesačného poistného na životnú poisťku neoprávnené zrealizované tri platby vo výške po 78,20 eur. Posúdenie hodnovernosti svedkyne Z. F. je o to dôležitejšie, že práve táto svedkyňa poprela tvrdenia žalovaného, podľa ktorých uzatvorenie zmluvy o poskytnutí úveru podmieňovala uzatvorením poisťnej zmluvy so žalovaným a jeho synom. K okolnostiam uzatvárania poisťných zmlúv so žalovaným a synom žalovaného Z. om sa na pojednávaní konanom dňa 28.04.2015 vyjadrovala aj svedkyňa F. A.ová, manželka žalovaného. Okolnosti uzatvárania poisťných zmlúv popísal v čestnom prehlásení zo dňa 09.06.2014 taktiež syn žalovaného Z. A.. Z vyjadrenia manželky žalovaného a z prehlásenia jeho syna nepochybne vyplýva, že osobou, ktorá podmieňovala poskytnutie úveru uzatvorením životného poistenia, bola svedkyňa Z. F.. Za takejto situácie o pravdivosti tvrdenia žalovaného nemá dôvod pochybovať ani odvolací súd.

17. Zákon č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov v ust. § 8 ods.1 považuje za klamlivú obchodnú praktiku, takú praktiku, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa. Takouto klamlivou obchodnou praktikou je nepochybne konanie podmieňujúce poskytnutie úveru uzatvorením inej zmluvy. Klamlivá obchodná praktika predstavuje nekalú obchodnú praktiku, ktorej používanie je zakázané (§7 zákona č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov). Použitie zakázanej nekalej obchodnej praktiky spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

18. V prospech žalobcu nesvedčí ani jeho tvrdenie obsiahnuté v odvolaní, podľa ktorého Z. F. bola zamestnankyňou žalobcu (finančnou poradkyňou) odo dňa 01.08.2004 do 08.03.2011. Svedkyňa Z. F. v rámci svojej výpovede pred dožiadaným Okresným súdom Nitra dňa 24.11.2014 uviedla, že poisťnú zmluvu zo dňa 02.09.2012 uzatvárala so žalovaným bežným spôsobom, pričom pán E. uvedený v zmluve nemusel byť prítomný pri uzatváraní poisťnej zmluvy, nakoľko bola oprávnená na uzatváranie poisťnej zmluvy a skúšky, ktoré mala u žalobcu, v tej dobe ešte platili. Ich platnosť bola do 30.12.2014. Pri ďalšom výsluchu pred dožiadaným súdom dňa 30.1.2015 upresnila, že na zmluve podpísaná nebola a poisťnú zmluvu ako sprostredkovateľ podpisoval pán E.. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že pán E. so žalovaným pri uzatváraní poisťnej zmluvy vôbec nejednal a zmluvu len podpísal, čo je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, a teda opätovne ide o nekalú obchodnú praktiku upravenú v ust. § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

19. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok v spojení s oprávneným uznesením ako vecne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

21. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).